Reisverslag Roos Langendorff

Artist in Residency

Samoa & New Zealand

september - december 2018

Dit is een verslag van mijn studie- werkreis naar Samoa en Nieuw Zeeland eind 2018. Voor het tweede deel van de reis heb ik een aanvullende subsidie ontvangen van de Stichting Gerbrandy Cultuurfonds waar ik heel blij mee ben. Omdat de twee reisdoelen elk op zich onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn beschrijf ik in dit verslag mijn ervaringen van de gehele reis.

Samoa Tiapapata Art Centre

Op Samoa heb ik de kans gekregen om gedurende 2 maanden als Artist in Residence te werken. Ik gaf hier gemiddeld drie tot vier workshops per week aan zowel kinderen als volwassenen. Daarnaast had ik dag en nacht het atelier tot mijn beschikking. Ik heb deze periode benut om vrij werk te maken wat aan het einde van mijn verblijf tentoongesteld is in de aangrenzende galerie. In ruil voor dit alles kreeg ik een eigen accommodatie en zelfs vervoer aangeboden. Materialen en stookkosten waren inbegrepen. Wel heb ik het door mij gemaakte werk hier achter moeten laten.

Workshops

Wekelijks gaf ik workshops aan verschillende groepen:

- Goshen - een opvangcentrum voor schizofrenie-patiënten. In het begin kwamen zij naar het art center maar toen de vergoeding voor het vervoer stop werd gezet ging ik naar het centrum toe. De workshops gaf ik samen met Wendy Percival, eigenaar van het art centre.
- Kinderen van expats, elke met een andere culturele achtergrond.
- Coral Reef academy - Probleemjongeren krijgen hier een nieuwe kans om een positiever zelfbeeld te ontwikkelen en nieuwe omgangsvormen te leren. Ingegeven door de cultuur van Samoa.
- Pacific Women's Sports Leadership - Een dagworkshop aan sportvrouwen van de omringende Pacific eilanden. Deze dag stond in het teken van het versterken van leiderschap in het kader van het Pacific Women's Sports Leadership program.

Samoa Tiapapata Art Centre

Autonoom werk

Gedurende twee maanden heb ik bijna dagelijks ongestoord in het atelier kunnen werken aan mijn eigen projecten. Zeeën van tijd, studio naast de deur, en omringd door inspiratiemateriaal. Voor mij een ongekende luxe. Dit alles heeft veel vrij werk opgeleverd. Helaas heb ik dit werk achter moeten laten als 'part of the deal' voor het kosteloze verblijf hier. De patronen, ontwerpen, en mallen heb ik mee kunnen nemen om in Nederland op door te kunnen werken.

Resultaat van twee maanden Samoa

Mijn verblijf op Samoa is in vele opzichten heel vruchtbaar geweest. Vooraf had ik een aantal wensen en verwachtingen die ik tijdens de reis voortdurend heb moeten bijstellen.

- **Een frisse blik**
  Een periode deel zijn van een vreemde cultuur heeft mijn horizon verbreed. Zowel in sociaal als in cultureel opzicht.
- **Sociale interactie**
  Veel kennis, passies en zienswijzen kunnen delen met zowel de deelnemers aan de workshops als met de mensen van het Art Center en de eilandbewoners. Tegelijk heb ik ook veel terug mogen krijgen van deze mensen. Dit heeft mij enorm verrijkt.
- **Improvisatievermogen**
  Weinig verliep volgens plan. Dit vroeg veel van mijn improvisatievermogen, geduld en flexibiliteit. Waar in Nederland vrijwel alles te regelen of aan te schaffen is ligt dat op Samoa een stuk ingewikkelder (o.a. defecte oven, materialen die niet arriveren vanuit Nieuw Zeeland). Met beperkte middelen is het mij toch gelukt om werk te produceren waar ik tevreden mee ben. Sommig werk dient als basis om verder door te ontwikkelen in Nederland.
- **Inspiratie**
  Samoa is oogverblindend mooi. Een visuele uitbarsting van vorm en kleur. Natuur in bloei en in verval. In combinatie met een compleet andere cultuur dan onze westerse heeft het mij enorm veel inspiratie opgeleverd.

New Zealand

Clay yesterday

Een mix van cultuur en natuur

Tijdens dit deel van de reis heb ik mijn opgedane kennis en ervaringen gedeeld d.m.v. workshops en een lezing in Auckland en Nelson. En, niet minder belangrijk, heb ik een reis gemaakt over het Noord- en het Zuidereiland. Op het Zuidereiland ben ik met een rugzak de natuur ingetrokken, weg van de beschaving, om terug te komen met een schat aan inspiratie.

Geschiedenis en relatie tot Samoa

De oorspronkelijke bewoners van Nieuw Zeeland, de Maori, ontdekten Nieuw Zeeland enkele eeuwen voordat de Europeanen in 1642 voet aan land zetten. Volgens eigen legendes zijn de verschillende stammen afkomstig uit de Hawaiki-eilanden. Het onbekende land heeft vooral een mythologische betekenis. Hier zouden alle Polynesische volken vandaan komen. Sommige wetenschappers noemen het Amerikaanse Hawaii als oorsprong, anderen het Samoaanse eiland Savai'i. Samoanen kom je veel tegen in Nieuw Zeeland. De Samoanen behoren tot Nieuw Zeelands grootste groep etnische minderheden.

Op zoek naar de oorsprong

Nieuw Zeeland kent een lange en rijke kleihistorie. Op mijn zoektocht in Auckland kwam ik op verrassende plekken terecht. Zoals een oude baksteenfabriek in de wijk New Lynn wat later bleek de grondlegger te zijn van een Nieuw Zeelands keramiek fenomeen - Crown Lynn. Nu hard bezig een volwaardig museum te worden.

In 1854 richtte de Engelsman Rice Owen Clark de steenfabriek Crown Lynn op. Het bedrijf produceerde in eerste instantie keramische (industriële) pijpen voor onder andere riolering, maar richtte zich later vooral op het ontwerpen en produceren van gebruiksgoed.

New Zealand

Clay today

Hedendaagse keramiek

De 'Kiwi keramisten' hebben zich verenigd in de Ceramics Association Ceramics Association of New Zealand. Hier hebben vrijwel alle in Nieuw Zeeland actieve keramiek organisaties zich bij aangesloten. Van origine zijn dit vooral pottenbakkers maar steeds vaker sluiten ook autonoom werkende keramisten/kunstenaars zich hier bij aan.

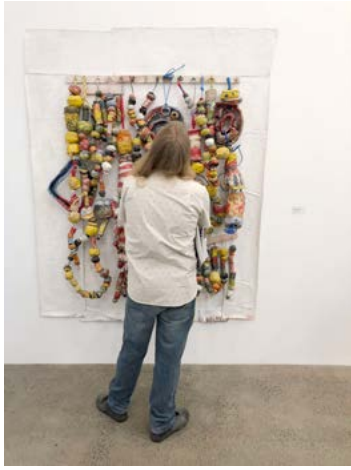

Te Uru- Museum, Titirangi, Auckland

Het Te Uru Museum voor hedendaagse kunst organiseert jaarlijks een tentoonstelling met geselecteerd keramisch werk van Nieuw Zeelandse keramisten/kunstenaars onder de titel 'The Portage Ceramic awards'. Voor deze tentoonstelling wordt een curator van overzee uitgenodigd om een selectie te maken uit de inzendingen. Dit jaar was het de Amerikaanse kunstenaar Bari Ziperstein. Ik had het genoegen te zijn uitgenodigd om bij de opening aanwezig te zijn. Tijdens de opening heb ik veel kunstenaars ontmoet en contact gelegd. Het tentoongestelde werk was van hoog niveau.

Workshop Auckland Studio Potters

Een van de grootste keramiekverenigingen van het land is de Auckland Studio Potters (ASP).
Een zeer goed uitgerust atelier met een grote diversiteit aan ovens zoals een zout, gas-, hout- en elektrische ovens. Men geeft hier een volwaardige keramiekopleiding maar ook cursussen. Daarnaast beschikt het over een zeer goed uitgerust (inloop) atelier, een bibliotheek, en een expositieruimte.
Bij de Auckland Studio Potters heb ik een dagworkshop gegeven. Aan de hand van het werk dat ik had gemaakt op Samoa leerde ik de cursisten een aantal technieken en gaf hen inspiratie waar zij gedurende de dag zelfstandig mee aan de slag gingen. Daarnaast heb ik een lezing gegeven over mijn werk en de ervaringen tijdens mijn Artist in residence op Samoa. Gezien de sterk geïsoleerde liggen van Nieuw Zeeland ten opzichte van ons Europa en de VS is er veel behoefte aan frisse input van buitenaf. De workshop bij ASP zat dan ook al snel vol.

Workshop Nelson Community Potters, Nelson

De vereniging Nelson Community Potters is veel kleiner dan die in Auckland. Men is hier afhankelijk van vrijwilligers maar desondanks blijkt het een actieve club mensen en roeien ze met de riemen die ze hebben. De werkplaats is uitstekend uitgerust met draaischijven, ovens, en een buitenruimte voor de recycling en gipsverwerking. Klein maar fijn. Met tien man zat de klas dan ook gelijk vol helaas. Aan de hand van het werk gemaakt op Samoa leerde ik de cursisten een aantal technieken en gaf hen inspiratie waarmee zij gedurende de dag zelfstandig mee aan de slag gingen. Iedereen ging blij naar huis en ik ook.

Mijn doel bereikt

Uitwisseling

Naast het geven van de workshops en lezing heb ik veel tentoonstellingen bezocht. Tijdens al deze activiteiten heb ik mijn netwerk kunnen versterken en veel kunnen uitwisselen met collega kunstenaars. Ik heb er ook goede contacten aan over gehouden. Daarnaast was het voor mij een mooie manier om al mijn ervaringen tijdens de Artist in Residence te kunnen delen met cursisten en collega's. Dit was waar ik bij aanvang van de reis op hoopte te bereiken en dat is echt gelukt.

Inspiratie

De overweldigende natuur als bron van inspiratie heeft een grote indruk op mij achtergelaten. Soms dagenlang ver weg van menselijke beschaving, fysieke uitputting, verwondering, nieuwe indrukken, alles tezamen heeft mij gesterkt in mijn overtuiging als kunstenaar en in de keuzes die ik wil en ga maken betreft de richting van mijn vrije werk.

Beelden van inspiratie tot beeld

Fotopresentatie

Ik heb online drie mappen gedeeld met beelden die te bekijken zijn door op onderstaande afbeeldingen te klikken.

Inspiratie Samoa

IMG_0023.jpg

IMG_0039.jpg

IMG_0247.jpg

IMG_0248.jpg

IMG_0424.jpg

Inspiratie New Zealand

IMG_0015.jpg

IMG_0016.jpg

IMG_0017.jpg

IMG_0018.jpg

IMG_0019.jpg

Autonoom werk

IMG_1313.jpg

IMG_1326.jpg

IMG_1328.jpg

IMG_1363.jpg

IMG_1366.jpg